

Klucz nauczyciela · Sprawdzian: Czas, pieniądze, miary

klasa 4 · grupa A · dla nauczyciela · 30 pkt + 2 pkt dodatkowe · 45 minut

Zadanie 1 Odczytaj godzinę na dwa sposoby: przed południem i po południu.

/ 2 pkt

a)

4.20 lub 16.20

b)

9.55 lub 21.55

Odpowiedź: a) 4.20 lub 16.20; b) 9.55 lub 21.55

Rozwiązanie: a) Długa (minutowa) wskazówka wskazuje 4, czyli $4 \cdot 5 = 20$ min. Krótka (godzinowa) stoi między 4 a 5. Zegar pokazuje 4.20 (przed południem) lub 16.20 (po południu, $4 + 12 = 16$). b) Długa (minutowa) wskazówka wskazuje 11, czyli $11 \cdot 5 = 55$ min. Krótka (godzinowa) stoi tuż przed 10 — to jeszcze godzina 9, nie 10. Zegar pokazuje 9.55 (przed południem) lub 21.55 (po południu, $9 + 12 = 21$).

Punktacja:

- 1 **pkt** — a) 4.20 oraz 16.20 (oba zapisy; dopuszczalny dwukropek)
- 1 **pkt** — b) 9.55 oraz 21.55 (oba zapisy; dopuszczalny dwukropek)

Zadanie 2 Otocz pętlą literę przy właściwym zapisie.

/ 2 pkt

a) „za pięć piąta po południu” to:

- A. 16.55 B. 17.05 C. 4.55 D. 15.55

b) „dziesięć po wpół do dziewiątej wieczorem” to:

- A. 21.40 B. 20.40 C. 8.40 D. 20.20

Odpowiedź: a) A (16.55); b) B (20.40)

Rozwiązanie: a) „Za pięć piąta” to 5 minut przed godziną 5.00, czyli 4.55; po południu: $4 + 12 = 16$, więc 16.55. b) „Wpół do dziewiątej” to 8.30, „dziesięć po” — 8.40; wieczorem: $8 + 12 = 20$, więc 20.40.

Błędne odpowiedzi: a) B — „po piątej” zamiast „przed piątą”; C — zapis bez zamiany na porę popołudniową; D — o godzinę za wcześnie. b) A — „wpół do dziewiątej” odczytane jako 9.30; C — brak zamiany na porę wieczorną; D — „dziesięć przed” zamiast „dziesięć po”.

Punktacja:

- 1 **pkt** — a) A
- 1 **pkt** — b) B

Zadanie 3 Ile czasu minęło?

/ 2 pkt

- a) od 6.45 do 8.20: 1 godz. 35 min b) od 21.50 do 1.15 następnego dnia: 3 godz. 25 min

Odpowiedź: a) 1 godz. 35 min; b) 3 godz. 25 min

Rozwiązanie: a) od 6.45 do 7.00 — 15 min; od 7.00 do 8.00 — 1 godz.; od 8.00 do 8.20 — 20 min. Razem 1 godz. 35 min. b) od 21.50 do 22.00 — 10 min; od 22.00 do 1.00 — 3 godz. (przez północ); od 1.00 do 1.15 — 15 min. Razem 3 godz. 25 min.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) 1 godz. 35 min (także 95 min)
2. **1 pkt** — b) 3 godz. 25 min (także 205 min)

Zadanie 4 Uzupełnij.

/ 2 pkt

- a) 3 godz. 25 min = 205 min b) 250 min = 4 godz. 10 min

Odpowiedź: a) 205; b) 4 godz. 10 min

Rozwiązanie: a) 1 godz. = 60 min, więc $3 \cdot 60 + 25 = 180 + 25 = 205$ min. b) $4 \cdot 60 = 240$ i $250 - 240 = 10$, więc 250 min = 4 godz. 10 min.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) 205
2. **1 pkt** — b) 4 godz. i 10 min (obie liczby)

Zadanie 5 Kalendarz. Odpowiedz.

/ 3 pkt

- a) Ile pełnych tygodni i ile dni to 53 dni? 7 tyg. i 4 dni
b) Ile dni trwa wycieczka od 27 kwietnia 2027 do 9 maja 2027 włącznie? 13 dni
c) 12 października 2026 to poniedziałek. Jakim dniem tygodnia będzie 2 listopada 2026? poniedziałek

Odpowiedź: a) 7 tyg. i 4 dni; b) 13 dni; c) poniedziałek

Rozwiązanie: a) $53 = 7 \cdot 7 + 4$, więc 7 pełnych tygodni i 4 dni. b) W pierwszym miesiącu liczymy dni od 27 do 30: $30 - 27 + 1 = 4$; w drugim miesiącu: 9. Razem $4 + 9 = 13$ dni. c) Październik ma 31 dni. Od 12 października do 2 listopada mija $(31 - 12) + 2 = 21$ dni, a $21 = 3 \cdot 7$ — pełne tygodnie. Będzie to więc też poniedziałek.

Punktacja:

1. **1 pkt** — a) 7 tyg. i 4 (obie liczby)
2. **1 pkt** — b) 13
3. **1 pkt** — c) poniedziałek

Zadanie 6 Zamień.

/ 4 pkt

- a) $3\text{ m } 7\text{ cm} = \underline{307}\text{ cm}$ b) $5\text{ kg } 4\text{ dag} = \underline{504}\text{ dag}$
c) $2080\text{ gr} = \underline{20}\text{ zł } \underline{80}\text{ gr}$ d) $4500\text{ m} = \underline{4}\text{ km } \underline{500}\text{ m}$

Odpowiedź: a) 307 cm; b) 504 dag; c) 20 zł 80 gr; d) 4 km 500 m

Rozwiązanie: a) $3 \cdot 100 + 7 = 307\text{ cm}$. b) $5 \cdot 100 + 4 = 504\text{ dag}$. c) $2080 = 20 \cdot 100 + 80$, czyli 20 zł 80 gr. d) $4500 = 4 \cdot 1000 + 500$, czyli 4 km 500 m.

Punktacja:

- 1 pkt — a) 307 cm
- 1 pkt — b) 504 dag
- 1 pkt — c) 20 zł 80 gr
- 1 pkt — d) 4 km 500 m

Zadanie 7 Wpisz znak $<$, $>$ lub $=$.

/ 4 pkt

- a) $6\text{ km } 30\text{ m} \text{ } \textcircled{<} \text{ } 6300\text{ m}$ b) $340\text{ dag} \text{ } \textcircled{=} \text{ } 3\text{ kg } 40\text{ dag}$
c) $5\text{ zł } 5\text{ gr} \text{ } \textcircled{<} \text{ } 550\text{ gr}$ d) $8\text{ cm} \text{ } \textcircled{>} \text{ } 79\text{ mm}$

Odpowiedź: a) $<$, b) $=$, c) $<$, d) $>$

Rozwiązanie: a) $6\text{ km } 30\text{ m} = 6030\text{ m}$, a $6030 < 6300$. b) $3\text{ kg } 40\text{ dag} = 340\text{ dag}$. c) $5\text{ zł } 5\text{ gr} = 505\text{ gr}$, a $505 < 550$. d) $8\text{ cm} = 80\text{ mm}$, a $80 > 79$.

Punktacja:

- 1 pkt — a) $<$
- 1 pkt — b) $=$
- 1 pkt — c) $<$
- 1 pkt — d) $>$

Zadanie 8 Dopisz pasującą jednostkę: mm, cm, m, km, g, dag, kg albo t.

/ 2 pkt

- a) Grubość zeszytu: około 4 mm . b) Słoń: około 5 t .

Odpowiedź: a) mm; b) t

Rozwiązanie: a) Zeszyt ma grubość kilku milimetrów — 4 mm (4 cm to już gruba książka). b) Słoń waży kilka ton — 5 t, czyli 5000 kg.

Punktacja:

- 1 pkt — a) mm
- 1 pkt — b) t

Zadanie 9 Pociąg odjechał o 14.48 i jechał 2 godz. 15 min. Potem Ala czekała 35 min na autobus. / 3 pkt
O której wsiadła do autobusu?

Odp. O godzinie 17.38.

Odpowiedź: O godzinie 17.38.

Rozwiązanie: $14.48 + 2 \text{ godz.} = 16.48$; $16.48 + 15 \text{ min} = 17.03$ (pociąg dojechał). $17.03 + 35 \text{ min} = 17.38$.

Punktacja:

- 1 **pkt** — godzina przyjazdu pociągu: 17.03
2. 1 **pkt** — dodanie 35 min: 17.38
3. 1 **pkt** — odpowiedź: o godzinie 17.38

Zadanie 10 Ceny na targu: / 3 pkt

pomidory: 1 kg — 6 zł 40 gr

ser: 1 kg — 28 zł

- a) Ile kosztują 2 kg pomidorów i 25 dag sera (to ćwierć kilograma)? 19 zł 80 gr
- b) Pan Jan zapłacił banknotem 50 zł. Ile reszty dostał? 30 zł 20 gr

Odpowiedź: a) 19 zł 80 gr; b) 30 zł 20 gr

Rozwiązanie: a) Pomidory: $2 \cdot 6 \text{ zł } 40 \text{ gr} = 12 \text{ zł } 80 \text{ gr}$. Ser: 25 dag to ćwierć kilograma, więc $28 \text{ zł} : 4 = 7 \text{ zł}$. Razem: $12 \text{ zł } 80 \text{ gr} + 7 \text{ zł} = 19 \text{ zł } 80 \text{ gr}$. b) $50 \text{ zł} - 19 \text{ zł } 80 \text{ gr} = 30 \text{ zł } 20 \text{ gr}$.

Punktacja:

1. 1 **pkt** — a) koszt pomidorów (12 zł 80 gr) i sera (7 zł)
2. 1 **pkt** — a) razem 19 zł 80 gr
3. 1 **pkt** — b) 30 zł 20 gr (także poprawna reszta obliczona od błędnego wyniku z a)

Zadanie 11 Skrzynka z 6 jednakowymi melonami waży 9 kg 30 dag. Pusta skrzynka waży 1 kg 50 dag. Ile / 3 pkt
waży jeden melon?

Odp. Jeden melon waży 1 kg 30 dag.

Odpowiedź: Jeden melon waży 1 kg 30 dag (130 dag).

Rozwiązanie: $9 \text{ kg } 30 \text{ dag} = 930 \text{ dag}$, $1 \text{ kg } 50 \text{ dag} = 150 \text{ dag}$. Same melony: $930 - 150 = 780 \text{ dag}$. Jeden melon: $780 : 6 = 130 \text{ dag} = 1 \text{ kg } 30 \text{ dag}$.

Punktacja:

1. 1 **pkt** — odjęcie masy skrzynki: 780 dag (780 dag)
2. 1 **pkt** — podzielenie przez 6
3. 1 **pkt** — wynik: 1 kg 30 dag (lub 130 dag)

★ **Zadanie 12** Zadanie dodatkowe (na ocenę celującą, +2 pkt): Pan Adam urodził się 29 lutego 1992. Ile +2 pkt
razy do 1 stycznia 2027 mógł świętować urodziny dokładnie w dniu urodzin?

Odp. 8 razy

Odpowiedź: 8 razy (1996, 2000, 2004, 2008, 2012, 2016, 2020, 2024)

Rozwiązanie: 29 lutego jest tylko w latach przestępnych (co 4 lata). Po roku urodzenia 1992: 1996, 2000, 2004, 2008, 2012, 2016, 2020, 2024 — 8 razy (2028 jest już po 1 stycznia 2027).

Punktacja:

1. **1 pkt** — wypisanie lat przestępnych 1996–2024 (albo zauważenie, że co 4 lata)
2. **1 pkt** — odpowiedź: 8 razy

Zasady przyznawania punktów

- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.
- Zadanie dodatkowe (+2 pkt) nie wlicza się do sumy 30 pkt; może podnieść ocenę zgodnie z zasadami szkoły.
- Godziny można zapisywać z kropką lub z dwukropkiem (np. 4.20 albo 4:20).
- W zadaniu 1 punkt za zegar przyznajemy, gdy oba zapisy (przed południem i po południu) są poprawne.
- W zadaniach z podpunktami każdy podpunkt oceniany jest osobno. Gdy podpunkt ma dwie luki (np. godziny i minuty, złote i grosze, tygodnie i dni), punkt przyznajemy za obie poprawne liczby.
- W zadaniu 3 akceptujemy też wynik podany w samych minutach, jeśli jest poprawny.
- W zadaniach 9–11 poprawną metodę z błędem rachunkowym oceniamy częściowo zgodnie z punktacją; błąd z podpunktu a) nie odbiera punktu w b), jeśli dalsze liczenie jest poprawne.
- W zadaniu dodatkowym dzień narodzin nie jest liczony jako urodziny.

Proponowana skala ocen (30 pkt)

30–27 pkt: bardzo dobry · 26–23 pkt: dobry · 22–17 pkt: dostateczny · 16–12 pkt: dopuszczający · 11–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.